

Załącznik nr 2 do Regulaminu wyboru projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 – nabór nr: FEDS.05.02-IZ.00-55/23

Lista wskaźników na poziomie naboru dla Działania 5.2 Kultura i turystyka Typ B

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel główny projektu zostały zrealizowany. Wskaźniki służą ilościowej prezentacji działań podjętych w ramach projektu i ich rezultatów. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

Wybór wskaźników projektu powinien być powiązany z typem realizowanego przedsięwzięcia i planowanymi działaniami, które wnioskodawca zamierza podjąć w ramach projektu. Do celu głównego projektu wnioskodawca powinien dobrać odpowiednie wskaźniki, produktu i rezultatu bezpośredniego. Muszą być logicznie powiązane z projektem i spójne.

Każdy ze wskaźników powinien posiadać następujące cechy:

- adekwatność – wskaźnik powinien być dostosowany do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów związanych z jego realizacją;
- mierzalność – wskaźnik powinien być kwantyfikowalny, tj. wyrażony w wartościach liczbowych bądź finansowych;
- wiarygodność – wskaźnik powinien być zdefiniowany w taki sposób, aby jego weryfikacja nie powodowała utrudnień;
- dostępność – wskaźnik powinien być łatwy do określenia w wyniku realizacji projektu;
- określony w czasie – wartość wskaźnika powinna zostać określona w czasie, tj. określony rok osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika oraz okres, w którym będzie mierzony wskaźnik.

Odpowiednio we wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób mierzona będzie realizacja celu poprzez ustalenie wskaźników. Należy określić, co najmniej jeden podstawowy i mierzalny wskaźnik, który w sposób precyzyjny umożliwi weryfikację stopnia realizacji celu głównego projektu.

W ramach FEDS 2021-2027 rozróżnia się następujące wskaźniki:

- a) **kluczowe wskaźniki produktu i rezultatu** – wskaźniki ujęte w FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027 pochodzące z LWK 2021¹;
- b) **specyficzne dla programu wskaźniki produktu i rezultatu** – wskaźniki ujęte w FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027
- c) **specyficzne dla projektu wskaźniki produktu i rezultatu** - wskaźniki specyficzne dla projektu podlegają monitorowaniu i rozliczeniu wyłącznie na poziomie projektu.
- d) **informacyjne** - dane na temat realizacji takich wskaźników są pozyskiwane z poziomu projektu w procesie monitorowania, ale poziom ich wykonania w projekcie nie stanowi przedmiotu rozliczenia z beneficjentem;

Wymagania w zakresie wskaźników w projekcie:

W ramach wniosku o dofinansowanie projektu wnioskodawca określa wskaźniki służące pomiarowi działań i celów założonych w projekcie. Wskaźniki w ramach projektu należy określić mając w szczególności na uwadze zapisy Regulaminu dla naboru.

¹ Lista wskaźników kluczowych, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 poz. 1079)

W przypadku, gdy w ramach danego Działania uwzględniony został wskaźnik z FEDS 2021-2027, SZOP FEDS 2021-2027, który odzwierciedla zakres projektu, jego wykazanie dla wnioskodawcy jest obligatoryjne.

Wskaźniki produktu są to wskaźniki powiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie, mierzone konkretnymi wielkościami. Liczone są w jednostkach fizycznych lub monetarnych. Wybrane przez wnioskodawcę wskaźniki muszą być adekwatne do zakresu projektu oraz mają być powiązane z głównymi kategoriami wydatków w projekcie.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość bazową należy określić na poziomie 0.

Wartość docelowa dla wskaźnika produktu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika na moment zakończenia rzeczowej realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument (np. protokół odbioru robót).

W ramach wniosku o dofinansowanie wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu z poniższej tabeli, odpowiadające celowi projektu.

Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Długość odnowionych szlaków turystycznych (WLWK-PLRO136)	km	Wskaźnik mierzy długość odnowionych szlaków turystycznych. Szlak turystyczny to wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turysty o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: - piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, - narciarskie, - rowerowe, - kajakowe, - jeździeckie. Definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”.	FEDS 2021-2027
Długość utworzonych szlaków turystycznych (WLWK-PLRO137)	km	Wskaźnik mierzy długość utworzonych szlaków turystycznych. Szlak turystyczny to wytyczona w terenie trasa służąca do odbywania wycieczek, oznakowana jednolitymi znakami (symbolami) i wyposażona w urządzenia informacyjne, które zapewniają bezpieczne i spokojne jej przebycie turysty o dowolnym poziomie umiejętności i doświadczenia, o każdej porze roku i w każdych warunkach pogodowych, o ile szczegółowe wymagania nie stanowią inaczej (okresowe zamykanie w przypadku niekorzystnych warunków pogodowych lub ze względów przyrodniczych na terenach chronionych). Rozróżnia się następujące rodzaje szlaków turystycznych: - piesze górskie i nizinne oraz ścieżki spacerowe, przyrodnicze i dydaktyczne, - narciarskie, -	FEDS 2021-2027

		rowerowe, - kajakowe, - jeździeckie. Definicja na podstawie: „Instrukcja znakowania szlaków turystycznych PTTK”.	
Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej ulepszonej (WLWK-PLRO220)	km	Wskaźnik dotyczy pomiaru łącznej długości wybudowanych / przebudowanych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej ulepszonej (nawierzchnia bitumiczna, kostka brukowa bezfazowa, jeśli nawierzchnia bitumiczna nie będzie mogła powstać, a wymagane jest zachowanie ciągłości). Osiągnięta wartość wskaźnika będzie potwierdzona protokołami odbioru robót budowlanych na etapie rozliczania wydatków w ramach projektu.	SZOP 2021-2027
Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej (WLWK-PLRO221)	km	Wskaźnik dotyczy pomiaru łącznej długości wybudowanych / przebudowanych szlaków rowerowych o nawierzchni utwardzonej nieulepszonej (tłuczniowe). Szlaki te mogą wystąpić w charakterze dróg dojazdowych bezpośrednio do atrakcji, w przypadku których poprowadzenie szlaku o nawierzchni utwardzonej ulepszonej nie będzie możliwe lub zasadne ekonomicznie. Osiągnięta wartość wskaźnika będzie potwierdzona protokołami odbioru robót budowlanych na etapie rozliczania wydatków w ramach projektu.	SZOP 2021-2027
Długość wspartych turystycznych szlaków rowerowych o nawierzchni gruntowej (WLWK-PLRO222)	km	Wskaźnik dotyczy pomiaru łącznej długości wybudowanych / przebudowanych szlaków rowerowych o nawierzchni gruntowej. Szlaki te mogą wystąpić w charakterze dróg dojazdowych bezpośrednio do atrakcji, w przypadku których poprowadzenie szlaku o nawierzchni utwardzonej ulepszonej lub utwardzonej nieulepszonej nie będzie możliwe lub zasadne ekonomicznie. Osiągnięta wartość wskaźnika będzie potwierdzona protokołami odbioru robót budowlanych na etapie rozliczania wydatków w ramach projektu.	SZOP 2021-2027
Liczba powstałych Miejsc Obsługi Rowerzystów (MOR) (WLWK-PLRO223)	szt.	Wskaźnik dotyczy ogólnej liczby przygotowanych w ramach projektu Miejsc Obsługi Rowerzystów, dla których we wniosku o dofinansowanie opisano szczegółowo specyfikację w zależności od spodziewanego natężenia ruchu. Osiągnięta wartość wskaźnika będzie potwierdzona protokołami odbioru robót budowlanych na etapie rozliczania wydatków w ramach projektu.	SZOP 2021-2027
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS) (WLWK-PLRO199)	szt.	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie żywienia. Do wskaźnika	SZOP 2021-2027

		<p>powinny zostać wliczone zarówno projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i dedykowane (zgodnie z kategoryzacją projektów z Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027). Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.</p>	
--	--	---	--

Wskaźniki rezultatu są to wskaźniki odnoszące się do bezpośrednich efektów projektu, stanowią wynik realizacji projektu, ale mogą mieć na niego wpływ także inne zewnętrzne czynniki; niepowiązane bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w projekcie. Dostarczają informacji o zmianach jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu, w porównaniu z wielkością wyjściową (bazową). Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Muszą być adekwatne do celu projektu.

Dla każdego z wybranych wskaźników wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania „Jednostki miary”, „Wartości bazowej”, „Wartości docelowej wskaźnika”, a także „Sposobu pomiaru wskaźnika”.

Wartość bazowa (tzn. wartość w momencie rozpoczęcia realizacji projektu) w przypadku każdego wskaźnika powinna być wykazana na poziomie „0”, chyba że definicja wskaźnika wskazuje inaczej.

Wartość docelowa dla wskaźnika rezultatu to wyrażony liczbowo stan danego wskaźnika uzyskany w efekcie realizacji projektu.

Jako źródło informacji o wskaźniku wskazać należy odpowiedni dokument.

Wszyscy wnioskodawcy są zobligowani do określenia poniższych wskaźników rezultatu, jeśli są adekwatne do celu projektu.

Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary	Definicja wskaźnika	Rodzaj dokumentu, w którym określono wskaźnik
Roczna liczba turystów korzystających ze szlaków rowerowych (WLWK-PLRR062)	osoby	Wskaźnik dotyczy liczby turystów korzystających ze wspartych szlaków rowerowych i jest liczony na poszczególnych odcinkach/etapach (na podstawie liczników / pętli indukcyjnych, pomiarów bezpośrednich lub innych form pomiaru z uwzględnieniem metodologii badań minimalizującej ryzyko podwójnego liczenia użytkowników). Wartość docelowa jest określona dla roku od zakończenia projektu	SZOP 2021-2027
Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach (RCR001)	EPC/rok	Liczba miejsc pracy wyrażona w średnich rocznych ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) utworzonych w ramach działalności wspieranej przez projekt. Nowe stanowiska muszą być obsadzone i mogą być w pełnym wymiarze godzin, w	SZOP 2021-2027 Wskaźnik informacyjny

		<p>niepełnym wymiarze godzin lub powtarzać się sezonowo. Wolne stanowiska nie są liczone. Ponadto oczekuje się, że nowo utworzone stanowiska zostaną utrzymane przez ponad rok po zakończeniu projektu.</p> <p>Wskaźnik jest obliczany jako różnica między rocznymi EPC obsadzonymi przed rozpoczęciem projektu i rok po zakończeniu projektu w ramach wspieranej działalności. Roczne EPC definiuje się jako stosunek godzin pracy przepracowanych efektywnie w ciągu roku kalendarzowego podzielony przez całkowitą liczbę godzin umownie przepracowanych w tym samym okresie przez osobę lub grupę. Zgodnie z konwencją dana osoba nie może wykonywać więcej niż jednego EPC rocznie. Liczba godzin umownie przepracowanych ustalana jest na podstawie normatywnych/ustawowych godzin pracy zgodnie z krajowym ustawodawstwem. Osoba pracująca w pełnym wymiarze czasu pracy zostanie zidentyfikowana w odniesieniu do jej statusu zatrudnienia i rodzaju umowy (pełny lub niepełny etat). Wskaźnik ten nie powinien być stosowany do uwzględnienia miejsc pracy dla naukowców, które należy zgłaszać w ramach RCR102.</p> <p>Wskaźnik informacyjny, nie ma obowiązku określenia wartości docelowej wskaźnika Wskaźnik należy wybrać z podziałem na płeć [Ogółem/Kobiety/ Mężczyźni]. W przypadku, kiedy nie można określić wartości docelowej, należy wskazać wartość „0”.</p>	
--	--	--	--

W ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma obowiązek uwzględnić **wszystkie adekwatne** wskaźniki produktu oraz rezultatu z listy przedstawionej w powyższych tabelach, odpowiadające celowi projektu. Dodatkowo w ramach wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca może określić inne, dodatkowe wskaźniki specyficzne dla danego projektu, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu (tzw. wskaźniki produktu i rezultatu specyficzne dla projektu).

We wniosku o dofinansowanie należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzone będą wskaźniki realizacji celu projektu poprzez ustalenie źródła weryfikacji / pozyskania danych do pomiaru wskaźnika oraz częstotliwości pomiaru. Dlatego przy określaniu wskaźników należy wziąć pod uwagę dostępność i wiarygodność danych niezbędnych do pomiaru danego wskaźnika.

O ile w umowie o dofinansowanie projektu nie wskazano inaczej, efekt wsparcia na poziomie projektu występuje:

a) w przypadku wskaźników produktu określonych na poziomie projektu – w okresie od rozpoczęcia realizacji projektu do ukończenia produktu w ramach projektu, przy czym osiągnięte wartości powinny zostać wykazane najpóźniej we wniosku o płatność końcową,

b) w przypadku wskaźników rezultatu określonych na poziomie projektu:

Fundusze Europejskie
dla Dolnego Śląska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**DOLNY
ŚLĄSK**

- co do zasady – w okresie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od ukończenia produktu w ramach projektu,
- lub
- w okresie trwałości projektu, na zasadach określonych przez IZ FEDS (w umowie o dofinansowanie projektu/decyzji o dofinansowaniu) – w przypadku wskaźników, których termin realizacji został wydłużony na wniosek Beneficjenta i za zgodą IZ FEDS, jednak nie później niż do dnia 31.12.2029 r.